

۸ تاکتیک ترکیه برای توریست خارجی

ترکیه با داشتن اماکن تاریخی، تفریحی و میراث غنی فرهنگی یکی از «کانون‌های گردشگری جهان» به‌شمار می‌آید و در چند دهه اخیر صنعت گردشگری رشد فزاینده‌ای در اقتصاد این کشور داشته است. در سال ۲۰۱۸، کل تولید ناخالص ملی در ترکیه حدود ۷۶۶/۵۱ میلیارد دلار بود که سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی ترکیه ۹۵/۶ میلیارد دلار حدود ۱۲/۱ درصد بود.

درآمد صنعت گردشگری ترکیه بعد از کاهش در سال ۲۰۱۶ به دلیل حملات تروریستی و کودتای نافرجام، در دو سال اخیر رشد چشمگیری داشته و رشد مناطق تفریحی و تاریخی، افزایش خدمات هتل‌داری و رستوران‌ها، آژانس‌های هوایی، گردشگری حلال و اشتغال‌زایی، ایجاد فرصت‌های تجاری و گردشگری سلامت، سواحل آبی و اسکله‌ها و زمین‌های گلف با استانداردهای بین‌المللی، ترکیه را به جایگاه هشتم صنعت گردشگری جهان رسانده است. صنعت گردشگری ترکیه، با افزایش بازدیدکنندگان خارجی به این کشور، درآمدهای فزاینده‌ای برای اقتصاد کشور به همراه داشته است. گردشگری ترکیه در سال ۲۰۱۶ با کاهشی ۳۰ درصدی، به شدت آسیب دید و حملات تروریستی و کودتای نافرجام ۲۰۱۶ و مقابله با آن از طریق اعلام وضعیت فوق‌العاده از سوی دولت و نیز تنش روابط ترکیه با کشورهای غرب موجب کاهش ورود گردشگران خارجی به ترکیه در سال‌های ۲۰۱۶ و اوایل ۲۰۱۷ شده بود اما برخلاف انتظار در اواخر ۲۰۱۷ شمار گردشگران خارجی به شدت افزایش یافت و در سال ۲۰۱۸ رکورد بی‌نظیری را ثبت کرد.

حدود ۴۰ میلیون گردشگر خارجی در سال ۲۰۱۸ یعنی ۲۲ درصد بیش از سال ۲۰۱۷ وارد ترکیه شدند و نسبت به سال‌های ناموفق ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ با ۲۵ و ۳۲ میلیون گردشگر، افزایش چشمگیری داشته است و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۹ میزبان حداقل ۴۵ میلیون گردشگر خارجی باشد. وزارت گردشگری ترکیه هدف خود را برای سال ۲۰۲۳ مصادف با صدمین سال تاسیس جمهوری در این کشور، جذب ۷۰ میلیون گردشگر خارجی قرار داده است. علاوه بر تعداد گردشگران خارجی، درآمد صنعت گردشگری ترکیه از توریزم رشد چشمگیری داشته است؛ به‌طوری‌که در سه ماه دوم سال ۲۰۱۹ به حدود ۸ میلیارد دلار رسید که ۸۸ درصد آن از توریست‌های خارجی به دست آمده است. تعداد مسافران خارجی در این فصل ۱۵ درصد افزایش یافته و به حدود ۱۳ میلیون نفر رسیده است. درآمد صنعت گردشگری ترکیه در سال ۲۰۱۸ رقمی بالغ بر ۵/۲۹ میلیارد دلار یعنی ۱۲ درصد بیش از ۲۰۱۷ بوده است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۲۰۱۹ دست کم به ۳۴ میلیارد دلار برسد.

بزرگ‌ترین گروه گردشگری خارجی در ترکیه را گردشگران روس، آلمانی و بلغارها به خود اختصاص داده‌اند و پس از آن گردشگران انگلیسی و گرجستانی در جایگاه چهارم و پنجم قرار دارند. آلمانی‌ها تا سال ۲۰۱۷ در سفر به ترکیه رکورددار بودند، اما بعد از بهبود روابط سیاسی ترکیه و روسیه، روس‌ها جایگاه بزرگ‌ترین گروه گردشگری ترکیه را به دست آوردند. تعداد گردشگران آلمانی در سال ۲۰۱۸، چهار و نیم میلیون نفر و روس‌ها ۶ میلیون نفر بود. ترکیه همچنین برای کشورهای اروپای شرقی نیز از کشورهای جذاب و محبوب گردشگری به‌شمار می‌آید و تعداد گردشگران مجار ۵۵ درصد، کروات‌ها ۸۷ درصد، چک‌ها ۹۰ درصد و لهستانی‌ها حدود ۱۱۸ درصد افزایش داشته است. صنعت گردشگری در ترکیه، با

حدود ۲۰ میلیارد دلار درآمد ارزی خارجی و ایجاد فرصت‌های اشتغال مستقیم و غیرمستقیم برای حدود ۳ میلیون نفر یک شاخص بزرگ اقتصادی برای این کشور به‌شمار می‌آید .

دو عامل اصلی رشد علاقه‌مندان به گردشگری در ترکیه این بوده که در سال‌های گذشته ارزش لیر ترکیه در برابر یورو و دلار کاسته شده و شرکت‌های مسافرتی ترکیه، برای جلب مشتری بیشتر از بهای خدمات خود کاسته‌اند. همچنین ائتلاف‌های سیاسی جدید نیز تاثیر بسیاری بر تعداد گردشگران خارجی به ترکیه داشته است. تعداد مسافران قطری به ترکیه در سال ۲۰۱۸ تقریباً دو برابر شد؛ در مقابل گردشگران ایرانی به‌عنوان یکی از مشتریان اصلی به ترکیه کاهش ۲۰ درصدی داشته که البته از مهم‌ترین عوامل کاهش آن افزایش قیمت ارز و دلار در ایران بود. ترکیه برای افزایش ورود گردشگران خارجی و جذب سرمایه بیشتر، به بخش رسانه و تبلیغات رسانه‌ای توجه ویژه‌ای دارد و با ساخت مستندات و فیلم‌های گوناگون از جاذبه‌های توریستی خود به زبان‌های مختلف و معرفی آن در شبکه‌های بین‌المللی در جذب بیشتر توریست موفق بوده است.

همچنین ایجاد شرایط سرمایه‌گذاری و رفع محدودیت‌های اقتصادی برای سرمایه‌گذاران خارجی و دعوت از آنها برای اشتغال و سرمایه‌گذاری به‌ویژه در املاک و مستغلات، بر رشد تعداد گردشگران خارجی و توسعه صنعت گردشگری تاثیرگذار بوده است. ترکیه در گردشگری سلامت نیز درآمدهای بسیار بالایی به‌دست آورد و در سال ۲۰۱۸ بیش از یک میلیارد دلار درآمد خالص داشته است. به‌دلیل کیفیت برتر، قیمت مناسب و رعایت استانداردهای کمیسیون بین‌المللی (JCI)، ترکیه با ۴۸ بیمارستان دارای استاندارد و شرایط (JCI) در رتبه ششم جهان قرار دارد و خدمات پزشکی گسترده‌ای در حوزه‌های گوناگون درمانی ارائه می‌دهد. این امر موجب شد ترکیه از مسیر گردشگری سلامت، درآمد بیشتری در کنار گردشگری طبیعت کسب کند.

مهم‌ترین دستاوردهای گردشگری ترکیه، حاصل ایجاد «زیرساخت‌های حرفه‌ای و مدرنی» است که در شهرهای مختلف این کشور ایجاد کرده‌اند، از ساخت شهرک‌های توریستی گرفته تا احداث هتل‌هایی با استانداردهای بین‌المللی. ترکیه در سه دهه اخیر موفق به ایجاد تنوع در گردشگری خود شد و علاوه بر گردشگری ساحلی خود «سه‌گانه خورشید، دریا و شن» - از مهم‌ترین جاذبه‌های آن - انواع دیگری از گردشگری مانند گردشگری سلامت، ورزش‌های طبیعی، تفریحات زمستانی و ماجراجویی و بازدیدهای تاریخی را به این صنعت گردشگری افزود. آب و هوای مدیترانه‌ای و طبیعت ترکیه به‌ویژه در آنتالیا و بدروم، سواحل آبی و اسکله‌ها، زمین‌های گلف با استانداردهای بین‌المللی، تاریخ و فرهنگ غنی و اماکن و بناهای تاریخی و باستانی بسیار در ترکیه، رشد صنعت هتلداری به‌ویژه هتل‌های لوکس آنتالیا، گردشگری حلال به‌عنوان کشوری مسلمان و ایجاد فرصت‌های تجاری برای سرمایه‌گذاران خارجی به‌ویژه در املاک و مستغلات که ترکیه را به یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان تبدیل کرده است، از جمله عوامل افزایش ورود گردشگران خارجی و جذب سرمایه و افزایش درآمد اقتصادی ترکیه است.

منبع: دنیای اقتصاد